

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 19. januar 2017

Sag 209/2016

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Anders Skaaning Mathiesen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Næstved den 3. juli 2015 og af Østre Landsrets 14. afdeling den 5. februar 2016.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs og Lars Apostoli.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 930 a, jf. § 936, stk. 1.

Påstande

Parterne har samstemmende nedlagt påstand om, at landsrettens og byrettens dom ophæves, og at sagen hjemvises til fornyet behandling i byretten, subsidiært at Højesteret konverterer straffen i medfør af § 3, stk. 2, i lov om international fuldbyrdelse af straf.

Anbringender

Parterne har anført, at kapitel 6 a om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der blev indsat i EU-straffuldbyrdelsesloven ved lov nr. 347 af 14. maj 2008, ikke finder anvendelse i det foreliggende tilfælde. Fuldbyrdelsen af den polske straffedom skal i stedet ske efter reglerne i lov om international fuldbyrdelse af straf, og efter § 3, stk. 2, i denne lov skal straffen omsættes efter reglerne i artikel 11 i Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte.

Årsagen til, at EU-straffuldbyrdsloven ikke finder anvendelse, er Polens forbehold i medfør af artikel 28, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008. Dette forbehold indebærer, at de hidtil gældende regler i lov om international fuldbyrdelse af straf finder anvendelse på polske straffedomme, som er afsagt før den 11. december 2011. Den polske anmodning om fuldbyrdelse af den betingede dom af 19. august 2009, der som følge af vilkårsovertrædelse blev gjort ubetinget ved kendelse af 9. juli 2010, er da heller ikke fremsat på grundlag af rammeafgørelsen.

Ved afgørelsen af 24. marts 2014 har Justitsministeriet lagt til grund, at overtagelsen af fuldbyrdelsen af den polske straffedom skal ske efter reglerne i EU-straffuldbyrdsloven, og byretten og landsretten har lagt denne forudsætning til grund. Det må antages, at fejlen har væsentlig betydning for resultatet, idet en omsætning af den polske fængselsstraf efter reglerne i § 3, stk. 2, i lov om international fuldbyrdelse af straf vil indebære en betydeligt mildere straf end 1 års fængsel under de omstændigheder, der er tale om i det foreliggende tilfælde.

Fristreglerne i udleveringslovens § 16, jf. § 18 b, stk. 5, 2. pkt., angår beslutningen om udlevering og afskærer ikke den pågældende fra at fremføre indsigelser om valget af fuldbyrdsregler under den efterfølgende behandling af sagen om fuldbyrdelse af straffen for domstolene.

En afgørelse i overensstemmelse med den principale påstand indebærer hjemvisning af sagen til fornyet behandling ved byretten, hvilket må foretrækkes af hensyn til muligheden for behandling af spørgsmålet om sanktionsfastsættelsen i to instanser.

Supplerende sagsfremstilling

I et brev af 2. oktober 2014 fra Regionalretten i Poznan til Justitsministeriet hedder det bl.a.:

[Dansk oversættelse]

”Bortset fra ovennævnte bemærker vi at de bestemmelser, der gennemføres i forbindelse med Rådets Rammeafgørelse nr. 2008/909/JHA af den 27. november 2008, hvad angår begæringen om princippet om gensidig anerkendelse af domme i kriminelle sager hvori der idømmes fængselsstraffe eller foranstaltninger der indebærer frihedsberøvelse med retshåndhævelse i Den europæiske Union, ikke anvendes på domme afsagt

i Republikken Polen før den 5. december 2011, og eftersom dommen fra Distriktsretten Poznan-Stare Miasto i Poznan, reference VIII K 632/09 blev afsagt over for T den 19. august 2009. Det er også af denne årsag at den attest der beskrives i Rådets Rammeafgørelse nr. 2008/909/JHA ikke kan udstedes.”

I Justitsministeriets brev af 27. januar 2015 til Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi er bl.a. anført følgende:

”Ved vedlagte brev af 2. oktober 2014 har de polske myndigheder anmodet de danske myndigheder om at fuldbyrde den fængselsstraf på 1 år, som T blev idømt ved dom af 19. august 2009 afsagt af Retten i Poznan.

I den anledning skal Justitsministeriet anmode Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om snarest muligt at foranstalte, at straffuldbyrdelsen påbegyndes.

Det bemærkes, at overtagelse af straffuldbyrdelsen i henhold til udleveringslovens § 10 b, stk. 3, sker efter reglerne i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013).

Af sidstnævnte lovs § 54, stk. 2, følger, at afgørelsen om fuldbyrdelse i Danmark af den i Polen idømte straf træffes ved dom, hvorfor Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi anmodes om at foranledige sagen indbragt for retten. Indbringelsen sker efter reglerne i lovens § 54 a.”

Retsgrundlag

Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union er gennemført i dansk ret ved lov nr. 347 af 14. maj 2008. Ved denne lovændring blev bl.a. kapitel 6 a om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning indsat i EU-straffuldbyrdelsesloven.

Artikel 28 i rammeafgørelsen af 27. november 2008 har følgende ordlyd:

”Artikel 28

Overgangsbestemmelse

1. Anmodninger, der modtages inden den 5. december 2011 skal fortsat være omfattet af eksisterende retsakter om overførelse af domfældte. Anmodninger, der modtages efter nævnte dato, vil være omfattet af de regler, som medlemsstaterne har vedtaget i henhold til denne rammeafgørelse.

2. Enhver medlemsstat kan dog i forbindelse med vedtagelsen af denne rammeafgørelse fremsætte en erklæring om, at den i tilfælde, hvor den endelige dom er afsagt før den deri angivne dato, som udstedelses- og fuldbyrdelsesstat fortsat vil anvende de eksisterende retsakter om overførelse af domfældte, der gælder inden den 5. december 2011. Fremsættes en sådan erklæring, finder de nævnte retsakter anvendelse i disse tilfælde i forhold til alle andre medlemsstater, uanset om de har fremsat samme erklæring. Den pågældende dato må ikke ligge senere end den 5. december 2011. Nævnte erklæring offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den kan til enhver tid tilbagekaldes.”

Polen har afgivet en erklæring som nævnt i artikel 28, stk. 2, i rammeafgørelsen af 27. november 2008, således at reglerne i rammeafgørelsen ikke finder anvendelse på polske domme, der er afsagt før den 5. december 2011.

Højesterets begrundelse og resultat

Af de grunde, som parterne har anført, tager Højesteret deres samstemmende principale påstand til følge.

Thi kendes for ret:

Byrettens og landsrettens dom ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved byretten.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.